

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
N-0032 Oslo

Deres dato: 26.01.11
Deres referanse: 201100248-/JSL
Vår dato: 29.01.11
Vår referanse: 2011/53
Vår saksbehandler:
Ellen Rye Ellen.Rye@hive.no

Høring - nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring

Vi viser med dette til Kunnskapsdepartementets brev av 26. januar 2011 om høring av forslag til *Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR)*.

Høgskolen i Vestfold er i hovedsak positive til at det innføres et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring som kan bidra til å tydeliggjøre sammenhengen mellom kvalifikasjoner i det norske utdanningssystemet og forenkle godkjenning av kvalifikasjoner både mellom nivåer i det norske systemet og på tvers av landegrensler.

Høgskolen har følgende kommentarer til høringsutkastet.

II. NKR-dokumentet:

1. Antall nivåer og prinsipper for innplassering

Kunnskapsdepartementet ber om vurdering av antall nivåer i kvalifikasjonsrammeverket og om de foreslåtte 7 nivåene er egnet for å beskrive det norske utdanningssystemet. Departementet har valgt å ikke legge EQF-nivåene direkte til grunn for det nasjonale rammeverket, men å ta utgangspunkt i det norske utdanningssystemet med tilhørende lovverk ved definering av antall nivåer.

Høgskolen i Vestfold mener at det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket må bygges opp slik at det er hensiktsmessig for å beskrive sammenhengen mellom nivåene i det norske utdanningssystemet. Imidlertid er ett av formålene med innføring av rammeverket å gjøre sammenlikningen mellom utdanningssystemene i de europeiske landene enklere. Det må derfor være en forutsetning for beslutning om antall nivåer at dette ikke bidrar til å vanskeliggjøre prosessen med å relatere kvalifikasjonsnivåer i NKR til nivåene i EQF og på denne måten er til hinder for mobilitet på tvers av landegrensene. I tillegg bør det ligge til grunn for beslutning om antall nivåer at sammenlignbare utdanninger på tvers av land defineres på samme faglige nivå.

På bakgrunn av dette mener vi at det i utgangspunktet hadde vært en fordel om NKR hadde bestått av åtte nivåer, og at nivå 5,6,7 og 8 var forbeholdt høyere utdanning, definert som forskningsbaserte utdanninger gitt av institusjoner under UH-loven og akkreditert av NOKUT. Dette er imidlertid ikke avgjørende så lenge mobilitetskravene ivaretas og sammenlignbare utdanninger defineres på samme nivå.

Vi mener at den største utfordringen når det gjelder spørsmålet om hvorvidt antall nivåer/delnivåer i forslaget er hensiktsmessig for å beskrive det norske systemet er knyttet til fagskoleutdanningene. I høringsutkastet er

fagskoleutdanningene definert som eget nivå i rammeverket og som utdanning som bygger på videregående opplæring, men som ikke er en forutsetning for opptak til høyere utdanning. Dagens norske fagskoleutdanninger dekker et vidt spekter av utdanninger på ulike faglige nivåer. Flere av disse kan helt eller delvis innpasses som del av høyere utdanning og på denne måten inngå som del av en bachelorgrad.

Høgskolen mener at det gjennom implementeringen av kvalifikasjonsrammeverket bør skilles mellom utdanning på hhv videregående opplærings- og høyere utdannings nivå. I den grad en fagskoleutdanning bygger på videregående opplæring, er forskningsbasert og kan inngå som del av høyere utdanning bør denne defineres som et delnivå av første syklus i høyere utdanning. På denne bakgrunn bør hver fagskole vurderes, akkrediteres og innplasseres på riktig nivå i kvalifikasjonsrammeverket, enten som utdanning på nivå 4 (jf. høringsutkastet) eller som delnivå innenfor nivå 5 (første syklus i høyere utdanning). Vi mener at det ville vært mest hensiktsmessig om en slik gjennomgang og vurdering av dagens fagskoleutdanninger hadde vært gjennomført før det besluttes om det er behov for et delnivå av nivå 4 og to sett med læringsutbyttebeskrivelser knyttet til disse utdanningene.

Under 2.4 i NKR-dokumentet vises det til at man har valgt å fokusere kun på kvalifikasjonene som inngår i det norske gradssystemet, og at spesialistutdanningene og videreutdanningene innenfor helsefagene derfor er utelatt. Høgskolen forutsetter at disse utdanningenes relasjon til nivåene i NKR gjennomgås i forbindelse med den kommende stortingsmeldingen om velferdsutdanningene og det påfølgende arbeidet med nye rammeplaner for disse utdanningene. På sikt vil spesialistutdanningene som bygger på bachelor i sykepleie gis som masterutdanninger på andre syklus i NKR.

3. Grunnkompetanse

Høgskolen mener at det kan være hensiktsmessig at grunnkompetanse defineres som et eget nivå i kvalifikasjonsrammeverket, som utgangspunkt for å legge til rette for alternative yrkes- eller studiekompetanseløp. Forutsetningen for dette er at læringsutbyttebeskrivelsene for dette nivået formuleres på en måte som viser en tydelig progresjon i forhold til det første nivået i NKR (se pkt. 4 under).

Andre kommentarer til NKR-dokumentet

Departementet ber høringsinstansene om å uttale seg om progresjon og sammenheng mellom nivåbeskrivelsene i forslaget til rammeverk (del III, pkt. 4). I kapittel 2.2 i NKR-dokumentet gis en omtale av hvordan progresjon og sammenheng mellom de ulike nivåene kommer til uttrykk gjennom læringsutbyttebeskrivelsene. Det vises til at progresjon skal synliggjøres gjennom verb, for eksempel ved at verbene “å kjenne til” – “ha kunnskap om” – “ha innsikt i” danner en stigende progresjon. Det er imidlertid en uklar sammenheng mellom denne omtalen og progresjonen i læringsutbyttebeskrivelsene slik de er formulert i forslaget. For eksempel brukes “har kunnskap om” på de første to nivåene i NKR, mens “har kjennskap til” ikke brukes før på det fjerde nivået i rammeverket. Teksten under punkt 2.2 bør derfor omarbeides slik at det kommer tydelig fram hvordan progresjonen mellom nivåene skal forstås. Teksten bør samordnes med siste avsnitt på side 18 i NKR-dokumentet og med “verktøy for nivåbeskrivelser” på side 19, der det vises til at progresjon ikke bare er knyttet til verb, men også til kompleksiteten på oppgavene som skal kunne mestres og i hvilke situasjoner dette gjelder.

III. Læringsutbyttebeskrivelser og nivåbeskrivelser

4. Progresjon og sammenheng mellom nivåbeskrivelsene

Vi mener at læringsutbyttebeskrivelsene bør gjennomås med tanke på progresjon. Spesielt mener vi at progresjonen mellom grunnskolekompetanse og grunnkompetanse bør bearbeides, og at disse på flere områder fremstår som å være på et lavere nivå enn nivå 1 (grunnskole). For eksempel skal kandidaten på nivå 1 ha grunnleggende kunnskap om sentrale fakta og begrep *i og på tvers av fag*, mens dette på nivå 2 avgrenses til å gjelde *innen enkelte fag/fagfelt*. Videre skal kandidaten på nivå 1 ha kunnskap om *ulike utdanningsvalg og yrker*, mens de på nivå 2 skal ha *noe forståelse for egne muligheter innen utdanning og arbeid*.

Se også kommentar om omtalen av progresjon i NKR-dokumentet over.

5. Fullført og bestått videregående opplæring - ett eller to sett av læringsutbyttebeskrivelser

Høgskolen i Vestfold mener at det er hensiktsmessig med to sett av læringsutbyttebeskrivelser for videregående opplæring, og at dette kan bidra til å gi en mer konkret og relevant beskrivelse av kvalifikasjonen de to ulike løpene gir.

6. Fagskolenivået

Se kommentar under punkt 1 over.

Med vennlig hilsen
Høgskolen i Vestfold

Petter Aasen
Rektor